

BELGISCHE SENAAT

 ZITTING 2002-2003

 10 DECEMBER 2002

Wetsontwerp tot wijziging van de kieswetgeving, wat betreft de vermelding van politieke partijen boven de kandidatenlijsten op de stembiljetten bij de verkiezingen van de federale Wetgevende Kamers, de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Raad van de Duitstalige Gemeenschap

**TEKST GEAMENDEERD
DOOR DE COMMISSIE VOOR DE
BINNENLANDSE ZAKEN EN
DE ADMINISTRatieve AANGELEGENHEDEN**

HOOFDSTUK I

Algemene bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Zie:
Stukken van de Senaat:
2-1346 - 2002/2003:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2: Amendementen.

Nr. 3: Verslag.

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 2002-2003

 10 DÉCEMBRE 2002

Projet de loi modifiant les lois électorales en ce qui concerne l'indication des partis politiques au-dessus des listes de candidats sur les bulletins de vote pour les élections des Chambres législatives fédérales, du Conseil régional wallon, du Conseil flamand, du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et du Conseil de la Communauté germanophone

**TEXTE AMENDÉ
PAR LA COMMISSION
DE L'INTÉRIEUR ET
DES AFFAIRES ADMINISTRATIVES**

 CHAPITRE 1ER
Disposition générale

 Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Voir:
Documents du Sénat:
2-1346 - 2002/2003:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2: Amendements.

N° 3: Rapport.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het Kieswetboek

Art. 2

In artikel 116, § 4, tweede lid, van het Kieswetboek, vervangen bij de wet van 16 juli 1993, wordt de eerste zin vervangen door de volgende zinnen:

«De voordracht vermeldt het letterwoord of het logo dat boven de kandidatenlijst moet komen op het stembiljet. Het letterwoord of het logo, waarbij dit laatste de grafische voorstelling is van de naam van de lijst, bestaat uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en uit ten hoogste dertien tekens.»

Art. 3

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 119^{sexies} ingevoegd, luidende:

«Art. 119^{sexies}. — Het hoofdbureau van de kieskring of het collegehoofdbureau wijst de lijsten af waarvan de letterwoorden en de logo's niet voldoen aan de bepalingen van artikel 116, § 4, tweede lid.»

Art. 4

Artikel 123, derde lid, van hetzelfde Wetboek, laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2000, wordt aangevuld als volgt:

«7° niet-nakoming van de regels omtrent het letterwoord of het logo, bedoeld in artikel 116, § 4, tweede lid.»

Art. 5

In artikel 128, § 1, eerste lid, *in fine*, van hetzelfde Wetboek, vervangen bij de wet van 16 juli 1993, worden de woorden «van de lijst wordt gedrukt in hoofdletters van vijf millimeter hoogte en deze letters worden horizontaal geplaatst» vervangen door de woorden «of het logo van de lijst is ten hoogste één centimeter hoog, ten hoogste drie centimeter breed en wordt horizontaal geplaatst.»

Art. 6

In de artikelen 115bis, 115ter, 116, § 4, tweede lid, tweede zin, derde en vierde lid, 118, 118bis, 128, § 1, eerste lid, tweede zin, en 128ter van hetzelfde Wetboek wordt het woord «letterwoord» telkens vervangen door de woorden «letterwoord of logo» en wordt het woord «letterwoorden» telkens vervangen door de woorden «letterwoorden of logo's».

CHAPITRE II

Modifications du Code électoral

Art. 2

À l'article 116, § 4, alinéa 2, du Code électoral, remplacé par la loi du 16 juillet 1993, la première phrase est remplacée par les phrases suivantes:

«La présentation mentionne le sigle ou le logo appelé à surmonter la liste des candidats sur le bulletin de vote. Le sigle ou le logo, ce dernier étant la représentation graphique du nom de la liste, est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes.»

Art. 3

Un article 119^{sexies}, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 119^{sexies}. — Le bureau principal de la circonscription électorale ou le bureau principal de collège écarte les listes dont les sigles et les logos ne satisfont pas aux dispositions de l'article 116, § 4, alinéa 2.»

Art. 4

L'article 123, alinéa 3, du même Code, modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2000, est complété comme suit:

«7° non-respect des règles relatives au sigle ou au logo, visées à l'article 116, § 4, alinéa 2.»

Art. 5

À l'article 128, § 1er, alinéa 1er, *in fine*, du même Code, remplacé par la loi du 16 juillet 1993, les mots «le sigle de la liste est imprimé en capitales ayant cinq millimètres de hauteur et ces lettres sont placées horizontalement.» sont remplacés par les mots «le sigle ou le logo de la liste a une hauteur de un centimètre au plus, une largeur de trois centimètres au plus et est placé horizontalement.»

Art. 6

Aux articles 115bis, 115ter, 116, § 4, alinéa 2, deuxième phrase, alinéas 3 et 4, 118, 118bis, 128, § 1er, alinéa 1er, deuxième phrase, et 128ter du même Code, le mot «sigle» est remplacé chaque fois par les mots «sigle ou logo» et le mot «sigles», par les mots «sigles ou logos».

HOOFDSTUK III

Wijzigingen van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Brusselse leden van de Vlaamse Raad verkozen worden

Art. 7

In artikel 10, § 1, eerste lid, van de wet van 12 januari 1989 tot regeling van de wijze waarop de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de Brusselse leden van de Vlaamse Raad verkozen worden, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «of het logo» worden ingevoegd tussen de woorden «voor het letterwoord» en de woorden «dat zij in de voordrachten»;

2° de woorden «bestaat uit ten hoogste zes letters» worden vervangen door de woorden «bestaat uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens. Het logo is de grafische voorstelling van de naam van de lijst en is samengesteld uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens.».

Art. 8 (nieuw)

Artikel 12, § 2bis, van dezelfde wet, opgeheven bij de bijzondere wet van 18 juli 2002, wordt hersteld in de volgende lezing:

«§ 2bis. Het gewestbureau wijst de lijsten af waarvan de letterwoorden en de logo's niet voldoen aan artikel 10, § 1, eerste lid.»

Art. 9 (nieuw)

Artikel 12, § 3, 2^obis, van dezelfde wet, ingevoegd bij de wet van 24 mei 1994 en opgeheven bij de bijzondere wet van 18 juli 2002, wordt hersteld in de volgende lezing:

«2^obis. — De verwijzing naar artikel 116, § 4, tweede lid, in artikel 123, derde lid, 7°, wordt vervangen door een verwijzing naar artikel 10, § 1, eerste lid, van deze wet.»

Art. 10

In artikel 14, § 2, eerste lid, *in fine*, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wetten van 16 juli 1993 en 22 januari 2002, worden de woorden «van de lijst wordt gedrukt in hoofdletters van vier millimeter hoogte en deze letters worden horizontaal geplaatst» vervangen door de woorden «of het logo van de lijst is ten hoogste één centimeter hoog, ten hoogste drie centimeter breed en wordt horizontaal geplaatst.».

CHAPITRE III

Modifications de la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et des membres bruxellois du Conseil flamand

Art. 7

À l'article 10, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 12 janvier 1989 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et des membres bruxellois du Conseil flamand, modifié par la loi du 16 juillet 1993, sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «ou du logo» sont insérés entre les mots «du sigle» et les mots «qu'elle envisage de mentionner»;

2° les mots «est composé de six lettres au plus» sont remplacés par les mots «est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes. Le logo est la représentation graphique du nom de la liste et est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes.».

Art. 8 (nouveau)

L'article 12, § 2bis, de la même loi, abrogé par la loi spéciale du 18 juillet 2002, est rétabli dans la rédaction suivante:

«§ 2bis. Le bureau régional écarte les listes dont les sigles et les logos ne satisfont pas aux dispositions de l'article 10, § 1er, alinéa 1er.»

Article 9 (nouveau)

L'article 12, § 3, 2^obis, de la même loi, inséré par la loi du 24 mai 1994 et abrogé par la loi spéciale du 18 juillet 2002, est rétabli dans la rédaction suivante:

«2^obis. La référence à l'article 116, § 4, alinéa 2, figurant à l'article 123, alinéa 3, 7°, est remplacée par une référence à l'article 10, § 1er, alinéa 1er, de la présente loi.»

Art. 10

À l'article 14, § 2, alinéa 1er, *in fine*, de la même loi, modifié par les lois du 16 juillet 1993 et du 22 janvier 2002, les mots «le sigle de la liste est imprimé en lettres capitales ayant quatre millimètres de hauteur et ces lettres sont placées horizontalement» sont remplacés par les mots «le sigle ou le logo de la liste a une hauteur de un centimètre au plus, une largeur de trois centimètres au plus et est placé horizontalement.».

Art. 11

In artikel 10, § 1, tweede tot achtste lid, en § 2, artikel 11, § 1, tweede tot achtste lid, en § 2, artikel 14, § 2, eerste lid, en de artikelen 21, 25, 31 en 38 van dezelfde wet wordt het woord «letterwoord» telkens vervangen door de woorden «letterwoord of logo» en wordt het woord «letterwoorden» telkens vervangen door de woorden «letterwoorden of logo's».

HOOFDSTUK IV

Wijziging van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen

Art. 12

In artikel 17 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen wordt het woord «letterwoord» vervangen door de woorden «letterwoord of logo».

HOOFDSTUK V

Wijzigingen van de wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop de Raad van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen

Art. 13

In artikel 22, vierde lid, van de wet van 6 juli 1990 tot regeling van de wijze waarop de Raad van de Duitstalige Gemeenschap wordt verkozen worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden «, bestaande uit ten hoogste zes letters» worden vervangen door de woorden «of welk logo»;

2° het lid wordt aangevuld als volgt:

«Het letterwoord bestaat uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens. Het logo is de grafische voorstelling van de naam van de lijst en is samengesteld uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens.».

Art. 14 (nieuw)

In artikel 24 van dezelfde wet, vervangen bij de gewone wet van 16 juli 1993 en gewijzigd bij de wet van 24 mei 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° Een § 2ter wordt ingevoegd, luidende:

«§ 2ter. Het hoofdbureau wijst de lijsten af waarvan de letterwoorden en de logo's niet voldoen aan artikel 22, vierde lid.»

Art. 11

Aux articles 10, § 1er, alinéas 2 à 8, et § 2, 11, § 1er, alinéas 2 à 8, et § 2, 14, § 2, alinéa 1er, et 21, 25, 31 et 38 de la même loi, le mot «sigle» est remplacé chaque fois par les mots «sigle ou logo» et le mot «sigles», par les mots «sigles ou logos».

CHAPITRE IV

Modification de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques

Art. 12

À l'article 17 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, le mot «sigle» est remplacé par les mots «sigle ou logo».

CHAPITRE V

Modifications de la loi du 6 juillet 1990 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Communauté germanophone

Art. 13

À l'article 22, alinéa 4, de la loi du 6 juillet 1990 réglant les modalités de l'élection du Conseil de la Communauté germanophone sont apportées les modifications suivantes:

1° les mots «, composé de six lettres au plus,» sont remplacés par les mots «ou le logo»;

2° l'alinéa est complété comme suit:

«Le sigle est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes. Le logo est la représentation graphique du nom de la liste et est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes.».

Art. 14 (nouveau)

Dans l'article 24 de la même loi, remplacé par la loi ordinaire du 16 juillet 1993 et modifié par loi du 24 mai 1994, les modifications suivantes sont apportées:

1° Il est inséré un § 2ter, rédigé comme suit:

«§ 2ter. Le bureau principal écarte les listes dont les sigles et les logos ne satisfont pas aux dispositions de l'article 22, alinéa 4.»

2º § 3, tweede lid, 3º, vervangen bij de gewone wet van 16 juli 1993 en gewijzigd bij de wet van 24 mei 1994, wordt gewijzigd als volgt:

a) de letters c), d) en e) worden respectievelijk d), e) en f);

b) een nieuwe letter c) wordt ingevoegd, luidende:

«c) dienen in het derde lid, 7º, in plaats van de woorden «bedoeld in artikel 116, § 4, tweede lid,», de woorden «bedoeld in artikel 22, vierde lid, van deze wet» gelezen te worden.»

Art. 15

In artikel 26, § 2, eerste lid, *in fine*, van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 16 juli 1993, worden de woorden «van de lijst wordt gedrukt in hoofdletters van ten minste vijf millimeter hoogte en deze letters worden horizontaal geplaatst» vervangen door de woorden «of het logo van de lijst is ten hoogste één centimeter hoog, ten hoogste drie centimeter breed en wordt horizontaal geplaatst.».

Art. 16

In de artikelen 21, 22, vierde lid, tweede zin, vijfde en zesde lid, 23, 26, § 2, eerste lid, tweede zin, eerste zinsnede, 53, 59 en 65 van dezelfde wet, wordt het woord «letterwoord» telkens vervangen door de woorden «letterwoord of logo» en wordt het woord «letterwoorden» telkens vervangen door de woorden «letterwoorden of logo's».

HOOFDSTUK VI

Wijzigingen van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur

Art. 17

In artikel 12, eerste lid, van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1º de woorden «of het logo» worden ingevoegd tussen de woorden «voor het letterwoord» en de woorden «dat zij in de voordrachten»;

2º de woorden « zes letters » worden vervangen door de woorden «twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens»;

3º het lid wordt aangevuld als volgt:

«Het logo is de grafische voorstelling van de naam van de lijst en is samengesteld uit ten hoogste twaalf letters en/of cijfers en ten hoogste dertien tekens.».

2º Le § 3, alinéa 2, 3º, remplacé par la loi ordinaire du 16 juillet 1993 et modifié par la loi du 14 mai 1994, est modifié comme suit:

a) les lettres c), d) et e) deviennent respectivement d), e) et f);

b) un caractère c) nouveau, rédigé comme suit, est inséré:

«c) à l'alinéa 3, de lire au 7º, au lieu des mots «visées à l'article 116, § 4, alinéa 2,» les mots «visées à l'article 22, alinéa 4, de la présente loi.»

Art. 15

À l'article 26, § 2, alinéa 1er, *in fine*, de la même loi, modifié par la loi du 16 juillet 1993, les mots «de la liste est imprimé en lettres capitales ayant au moins cinq millimètres de hauteur et ses lettres sont placées horizontalement» sont remplacés par les mots «ou le logo de la liste a une hauteur de un centimètre au plus, une largeur de trois centimètres au plus et est placé horizontalement.».

Art. 16

Aux articles 21, 22, alinéa 4, deuxième phrase, alinéas 5 et 6, 23, 26, § 2, alinéa 1er, deuxième phrase, premier membre de phrase, 53, 59 et 65 de la même loi, le mot «sigle» est remplacé chaque fois par les mots «sigle ou logo» et le mot «sigles», par les mots «sigles ou logos».

CHAPITRE VI

Modifications de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État

Art. 17

À l'article 12, alinéa 1er, de la loi ordinaire du 16 juillet 1993 visant à achever la structure fédérale de l'État sont apportées les modifications suivantes:

1º les mots «ou du logo» sont insérés entre les mots «du sigle» et les mots «qu'elle envisage»;

2º les mots «de six lettres au plus» sont remplacés par les mots «au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes»;

3º l'alinéa est complété comme suit:

«Le logo est la représentation graphique du nom de la liste et est composé au plus de douze lettres et/ou chiffres et au plus de treize signes.».

Art. 18 (nieuw)

In artikel 15 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° § 2bis, ingevoegd bij de wet van 24 mei 1994 en opgeheven bij de bijzondere wet van 18 juli 2002, wordt hersteld in de volgende lezing:

« § 2bis. Het hoofdbureau van de kieskring wijst de lijsten af waarvan de letterwoorden en de logo's niet voldoen aan artikel 12, eerste lid. »

2° § 3, 2^obis, ingevoegd bij de wet van 24 mei 1994 en opgeheven bij de bijzondere wet van 18 juli 2002, wordt hersteld in de volgende lezing:

« 2^obis. De verwijzing naar artikel 116, § 4, tweede lid, in artikel 123, derde lid, 7°, wordt vervangen door de verwijzing naar artikel 12, eerste lid, van deze wet. »

Art. 19

In artikel 17, § 2, eerste lid, *in fine*, van dezelfde wet worden de woorden «van de lijst wordt gedrukt in hoofdletters van vier millimeter hoogte en horizontaal geplaatst» vervangen door de woorden «of het logo van de lijst is ten hoogste één centimeter hoog, ten hoogste drie centimeter breed en wordt horizontaal geplaatst.».

Art. 20

In de artikelen 12, tweede tot achtste lid, 13, 14, 17, 27, 31, 38 en 41 *quinquies* van dezelfde wet wordt het woord «letterwoord» telkens vervangen door de woorden «letterwoord of logo» en wordt het woord «letterwoorden» telkens vervangen door de woorden «letterwoorden of logo's».

HOOFDSTUK VII

Wijzigingen van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming

Art. 21

In artikel 7, § 3, eerste lid, van de wet van 11 april 1994 tot organisatie van de geautomatiseerde stemming, gewijzigd bij de wet van 5 april 1995, worden de woorden «of logo» ingevoegd tussen de woorden «en het letterwoord» en de woorden «van alle kandidatenlijsten».

Art. 22

In artikel 17, § 2, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «of logo's» ingevoegd tussen de woorden «en letterwoorden» en de woorden «van de voorgedragen lijsten».

Art. 18 (nouveau)

À l'article 15 de la même loi, sont apportées les modifications suivantes:

1° Le § 2bis, inséré par la loi du 24 mai 1994 et abrogé par la loi spéciale du 18 juillet 2002, est rétabli dans la rédaction suivante:

« § 2bis. Le bureau principal de la circonscription écarte les listes dont les sigles et les logos ne satisfont pas aux dispositions de l'article 12, alinéa 1er. »

2° Le § 3, 2^obis, inséré par la loi du 24 mai 1994 et abrogé par la loi spéciale du 18 juillet 2002, est rétabli dans la rédaction suivante:

« 2^obis. La référence à l'article 116, § 4, alinéa 2, figurant à l'article 123, alinéa 3, 7°, est remplacée par une référence à l'article 12, alinéa 1er, de la présente loi. »

Art. 19

À l'article 17, § 2, alinéa 1er, *in fine*, de la même loi, les mots «le sigle de la liste est imprimé en lettres capitales ayant quatre millimètres de hauteur et ces lettres sont placées horizontalement» sont remplacés par les mots «le sigle ou le logo de la liste a une hauteur d'un centimètre au plus, une largeur de trois centimètres au plus et est placé horizontalement.».

Art. 20

Aux articles 12, alinéas 2 à 8, 13, 14, 17, 27, 31, 38 et 41 *quinquies* de la même loi, le mot «sigle» est remplacé chaque fois par les mots «sigle ou logo» et le mot «sigles», par les mots «sigles ou logos».

CHAPITRE VII

Modifications de la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé

Art. 21

À l'article 7, § 3, alinéa 1er, de la loi du 11 avril 1994 organisant le vote automatisé, modifié par la loi du 5 avril 1995, les mots «ou le logo» sont insérés entre les mots «le sigle» et les mots «de toutes les listes».

Art. 22

À l'article 17, § 2, alinéa 1er, de la même loi, les mots «ou logos» sont insérés entre les mots «et sigles» et les mots «des listes présentées».

HOOFDSTUK VIII

Wijziging van de wet van 18 december 1998 tot regeling van de gelijktijdige of kort opeenvolgende verkiezingen voor de federale Wetgevende Kamers, het Europees Parlement en de Gewest- en GemeenschapsradenArt. 23

In de artikelen 47, 48, 49 en 51 van de wet van 18 december 1998 tot regeling van de gelijktijdige of kort opeenvolgende verkiezingen voor de federale Wetgevende Kamers, het Europees Parlement en de Gewest- en Gemeenschapsraden wordt het woord «letterwoord» telkens vervangen door de woorden «letterwoord of logo» en wordt het woord «letterwoorden» telkens vervangen door de woorden «letterwoorden of logo's».

CHAPITRE VIII

Modification de la loi du 18 décembre 1998 réglant les élections simultanées ou rapprochées pour les Chambres législatives fédérales, le Parlement européen et les Conseils de Région et de CommunautéArt. 23

Aux articles 47, 48, 49 et 51 de la loi du 18 décembre 1998 réglant les élections simultanées ou rapprochées pour les Chambres législatives fédérales, le Parlement européen et les Conseils de Région et de Communauté, le mot «sigle» est remplacé chaque fois par les mots «sigle ou logo» et le mot «sigles», par les mots «sigles ou logos».